

Catechisatie 2026/2027

Hersteld Hervormde Gemeente Montfoort

Door ds. J. van Meggelen

Inhoud

Woord vooraf	2
25 september 2026: opening winterwerk	3
28/29 september Les 2: De Heilige Geest	3
5/6 oktober / Les 3: Kerk	4
12/13 oktober / Les 4: Opstanding	5
26/27 oktober / Les 5: Rechtvaardig voor God	6
9/10 november / Les 6: Sacramenten & Sleutels	7
16/17 november / Les 7: Heilige Doop	8
23/24 november / Les 8: Heilig Avondmaal	9
30 nov./1 december / Les 9: Bekering en goede werken	10
7/8 december / Les 10: Het eerste en tweede gebod	11
14/15 december / Les 11: Derde en vierde gebod	12
4/5 januari 2027 / Les 12: Vijfde gebod	13
11/12 januari / Les 13: Zesde gebod	14
18/19 januari / Les 14: Zevende Gebod	15
25/26 januari / Les 15: Achtste gebod	16
1/2 februari / Les 16: Negende en tiende gebod	17
8/9 februari / Les 17: Gebed	18
15/16 februari / Les 18: Eerste en tweede bede	19
1/2 maart / Les 19: Derde en vierde bede	20
15/16 maart / Les 20: Vijfde en zesde bede	21

Woord vooraf

Lieve kinderen!

Opnieuw ben ik bezig geweest om een klein boekje te maken dat jullie kan helpen bij de catechisatie. Bij elke les vind je de hoofdlijnen van wat je die avond te horen krijgt en ook wat je leren moet voor de volgende keer. Het is mijn gebed en mijn verlangen dat jullie Christus leren kennen. Hij zegene de catechisatielessen dat jullie tot ware bekering mogen komen. Zoekt EERST het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid. Je hebt een ziel te verliezen.

Montfoort, juli 2026

Ds. J. van Meggelen

25 september 2026: opening winterwerk

28/29 september Les 2: De Heilige Geest

Wie is de Heilige Geest?

De Heilige Geest is God, net als de Vader en de Zoon. Toch zijn er geen drie Goden, maar er is één God. God is één in Wezen en drie in Personen. De Heilige Geest gaat uit van de Vader en de Zoon. Dat is allemaal heel moeilijk om te begrijpen; en ook de Heilige Geest kunnen we niet begrijpen, maar we kunnen Hem wel ervaren.

Wat doet de Heilige Geest?

1. De Heilige Geest is werkzaam in de *schepping*. Dat lees je in Genesis 1 vers 2: *de Geest Gods zweefde op de wateren*. Dat de schepping blijft bestaan, is ook het werk van de Geest.
2. De Heilige Geest is werkzaam in de *kerk*. Hij geeft het dat wij geloven dat er een God is en dat de Bijbel waar is. Hij roept mannen tot het ambt van diaken, ouderling en predikant en Hij helpt ze daar ook in. Hij overtuigt mensen van zonde. Dat werk is dus heel belangrijk, maar niet genoeg om zalig te worden!
3. De Heilige Geest is werkzaam in de *kinderen van God*. Hij werkt niet alleen in hen, maar Hij woont ook in hen. Hij leert ze wie Christus is en wie de Vader is, Hij werkt het zaligmakende geloof, Hij giet Gods liefde uit in hun hart, Hij vertroost hen, Hij leidt hen, Hij onderwijst hen door het Woord, Hij leert hen bidden, Hij leert ze ook zichzelf kennen, dat ze zondaar zijn en zondaar blijven. Kortom: al het goede in de kinderen van God komt van de Heilige Geest. Al het slechte is van henzelf.

Wat is de zonde tegen de Heilige Geest?

De zonde tegen de Heilige Geest is, dat je de Heilige Geest bewust en opzettelijk lastert. Als je deze zonde gedaan hebt, kun je niet meer bekeerd worden.

Praktijk

Je hebt de Heilige Geest nodig. Bid tot God dat je Hem mag ontvangen! Doe geen dingen die de Geest uitblussen!

Leren voor de volgende keer

Kort Begrip vraag en antwoord 39.

5/6 oktober / Les 3: Kerk

Leren voor NU:

Kort Begrip vraag en antwoord 39.

De kerk zoals wij haar zien

Wij zien van de kerk een gebouw waar mensen samenkomen om daar Gods Woord te horen, tot God te bidden en tot Zijn lof te zingen. Wij weten niet van een ander of hij/zij een kind van God is of niet. De kerk heeft een belijdenis, ze gelooft in God en houdt zich aan de Bijbel, Gods Woord. Onze kerk heeft ook een belijdenis:

- Drie belijdenissen uit de Vroege Kerk: de twaalf artikelen of de apostolische geloofsbelijdenis (die lezen we elke zondagavond), de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius.
- Vier belijdenissen uit de tijd van de Hervorming: de catechismus van Geneve (1545), de Nederlandse Geloofsbelijdenis (1561), de Heidelbergse Catechismus (1563) en de Dordtse Leerregels (1618/1619).

Aan die belijdenis houden we ons vast, dáárom zijn we Hersteld Hervormd en konden we niet mee met de PKN.

De kerk zoals God ze ziet

Dat zijn alle kinderen van God. Die kerk heeft twee afdelingen: de strijdende kerk zijn alle kinderen van God op aarde. De triomferende kerk zijn alle kinderen van God in de hemel. Deze kerk is onderling verbonden door hetzelfde geloof en dezelfde liefde, en dat is *de gemeenschap der heiligen*.

Wat is een ware kerk en welke niet?

De ware kerk kun je herkennen aan drie kenmerken: de prediking is overeenkomstig het Woord. Dat is het allerbelangrijkste. Je moet in de kerk dus goed luisteren en goed opletten. Het tweede kenmerk is dat de sacramenten (doop en Avondmaal) op de Bijbelse manier worden bediend. Het derde kenmerk is de tucht, dus bijvoorbeeld dat er geen openbare goddelozen aan het Avondmaal komen.

Praktijk

Ben je *in* de kerk of *van* de kerk? Dat is een heel groot verschil!

Leren voor de volgende keer:

Kort Begrip vraag en antwoord 40 en 41.

12/13 oktober / Les 4: Opstanding

Leren voor NU:

Kort Begrip vraag en antwoord 40 en 41.

Wat gebeurt er als je sterft?

Jouw lichaam blijft hier, jouw ziel gaat naar God om geoordeeld te worden. Als je onbekeerd sterft, ga je naar de hel en dat is 100% eigen schuld. Als je bekeerd sterft, mag je altijd bij de Heere zijn en dat is 100% genade.

Wat gebeurt er met mijn lichaam?

Dat lichaam wordt in het graf gelegd. Als Christus terugkomt, zullen alle doden opstaan. God verzamelt alle stofjes van ons lichaam en ons lichaam komt het graf uit. Gods kinderen krijgen een verheerlijkt lichaam, alle anderen een helbestendig lichaam. Wat een verschil zal dat zijn!

Alle mensen worden in twee groepen verdeeld en verzameld voor de troon van de Heere Jezus Christus. Dan vindt het Laatste Oordeel plaats. Hoe dat gaat, kun je lezen in Mattheüs 25.

Na het oordeel gaan de goddelozen in de poel die brandt van vuur en sulfere. Daar kom je nooit meer uit. De kinderen van God komen op de vernieuwde aarde in het paradijs van God. Dat kun je lezen in Openbaring 21 en 22. Die zijn altijd bij de Heere, eeuwige blijdschap vervult hun hart.

Waar is jouw reis heen?

Het beginsel van die eeuwige vreugde hebben Gods kinderen HIER al. Niet altijd, maar soms wel. Het eeuwige leven begint HIER al. Dat is God te kennen en Christus te kennen. De zwaarte van de helse straffen verschillen per persoon: hoe meer zonden en hoe meer kennis, hoe zwaarder de straf.

Praktijk

Zorg goed voor jouw lichaam. Niet teveel eten en drinken. Teveel alcohol verwoest jouw gezondheid. Waar zul jij de eeuwigheid doorbrengen? Denk daarover na!

Leren

Kort Begrip vraag en antwoord 42.

26/27 oktober / Les 5: Rechtvaardig voor God

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 42.

Rechtvaardiging door het geloof

Dat is het hart van het christelijke geloof. God spreekt de zondaar vrij, omdat Christus voor hem/haar betaald heeft. Die vrijspraak is definitief, God komt er NOOIT meer op terug.

Hoe gaat dat?

Er is een Rechter, dat is God de Vader. Er is een aangeklaagde, dat is de zondaar. Er is een aanklager, dat is de wet. Er is een advocaat, dat is Christus. De zondaar is gearresteerd en moet verschijnen voor de rechtbank van God. De wet klaagt mij aan, dat is tegen al Gods geboden zwaar gezondigd heb en dat ik nog steeds tot alle zonde geneigd ben. Dat is ook zo, de aanklacht is terecht. De Rechter heeft helemaal gelijk! De straf die ik verdiend heb is: altijd buiten God zijn, tijdelijke en eeuwige straffen voor lichaam en ziel. Maar God heeft gelijk! Ik heb de hel verdiend. De wet is heilig, rechtvaardig en goed! Maar dan spreekt de Advocaat. Die advocaat neemt het voor mij op. Hij zegt: Ik heb die straffen voor hem gedragen, daarom mag die zondaar vrijuit gaan. De Rechter spreekt mij daarop vrij en ik geloof Zijn heil- en troostrijk Woord. Hij neemt mij aan tot Zijn kind, ik deel in Zijn liefde en heb diep berouw over al mijn misdaden en zondige verdorvenheid. In mijzelf ben en blijf ik een doemeling, maar in mijn Advocaat ben ik rechtvaardig.

Voorbeelden uit de Bijbel

De moordenaar aan het kruis, de tollenaar uit de gelijkenis. Die hadden de dood verdiend en kregen het leven, uit genade alleen.

Praktijk

Een mens wordt gerechtvaardigd door het geloof alleen. Dat kun je dus niet verdienen. Door het geloof krijgt hij Christus en wie Christus heeft, wordt vrijgesproken. *Wie de Zoon heeft, die heeft het leven, en wie de Zoon niet heeft, die heeft het leven niet.* Vergeef mij toch mijn zonden, die Uwe hoogheid schonden! Of heb jij dat niet nodig? Smeek God dat Hij jouw ogen opent voor het te laat is.

Leren voor de volgende keer:

Kort Begrip vraag en antwoord 43 t/m 45.

9/10 november / Les 6: Sacramenten & Sleutels

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 43 t/m 45.

Waar komt het geloof vandaan?

De Heilige Geest werkt het geloof door het Woord, en Hij versterkt het geloof door het Woord en door de Sacramenten.

Wat zijn sacramenten?

We hebben twee sacramenten: de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. In een sacrament zijn vier dingen belangrijk:

1. Het is een *teken*, een sacrament *betekent* iets. Het water van de Doop is het teken van Christus' bloed en Geest. Brood en wijn van het Avondmaal zijn teken van Zijn verbroken lichaam en vergoten bloed.
2. Het is een *zegel*, God bevestigt daarin Zijn belofte. Het sacrament is Gods handtekening op Zijn belofte. Zo waar dat je met water gedoopt bent, zo waar is het dat jouw zonden vergeven zijn. Zo waar dat je brood en wijn eet en drinkt, zo waar is het dat je deel aan Christus hebt. Die beloften zijn alleen voor de kinderen van God.
3. Ze gaan over de *vergeving* der zonden, om mijn geloof te versterken.
4. Ze zijn door Christus *ingesteld* en niet door mensen verzonnen.

Sleutels

De sacramenten worden beschermd door de *sleutels* van de kerk. In de prediking wordt duidelijk wie een kind van God is en wie niet. In de prediking moet helder worden voor wie het Heilig Avondmaal bestemd is en voor wie niet. Maar de kerk heeft nog een sleutel, en dat is de kerkelijke tucht. Belijdende leden met een goddeloos leven wordt de toegang tot het Heilig Avondmaal ontszegd, die komen onder censuur te staan. Wat een wonder dat ik niet onder censuur sta.

Praktijk

Zet de prediking jou buiten of binnen? En wat betekent dat voor jou?

Leren voor de volgende keer:

Kort Begrip vraag en antwoord 48 t/m 51.

16/17 november / Les 7: Heilige Doop

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 48 t/m 51.

Teken

De predikant besprengt de dopeling met water onder het uitspreken van 'Ik doop u in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes'. Het besprengen of indopen in water betekent de afwassing der zonden door het bloed en de Geest van Christus.

Zegel

Daarbij belooft God dat Hij de God van de dopeling wil zijn. De doop is de bevestiging van de Goddelijke belofte. We hebben waar geloof nodig om die belofte te geloven. Dus de doop maakt je geen kind van God, dat begrijp je wel.

Vergeving

De doop bevestigt Gods belofte aan mij: zo waar het is dat je met water gedoopt bent, zo waar is het dat je gewassen bent van al jouw zonden.

Instelling

Christus heeft de Heilige Doop ingesteld in Mattheus 28 vers 19.

Kinderdoop

Het verbond van God omvat ook de kinderen, zie Genesis 17 vers 7 en Handelingen 2 vers 39. De kinderen der gelovigen zijn erfgenamen van de belofte en behoren gedoopt te zijn. Dat was in het Oude Testament zo en je gelooft toch zeker niet dat de kinderen in het Nieuwe Testament slechter af zouden zijn dan in het Oude Testament? De kinderdoop is gegrond in het Woord. Wij dopen kinderen op grond van het verbond met Abraham. De doop is in de plaats gekomen van de besnijdenis, maar het verbond is hetzelfde.

Praktijk

Wat betekent de doop voor jou? Door de doop ben je apart gezet, haal het niet in je hoofd om met een gedoopt voorhoofd te gaan drinken en feesten.

Leren voor de volgende keer

Kort Begrip vraag en antwoord 53 t/m 56.

23/24 november / Les 8: Heilig Avondmaal

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 53 t/m 56.

Teken

De predikant deelt brood en wijn uit aan de Avondmaalgangers terwijl hij de inzettingswoorden uitspreekt. De Avondmaalgangers eten een stukje brood en drinken uit de beker. Dat betekent dat ze deel hebben aan het lichaam en bloed van Christus.

Zegel

Daarbij belooft God dat het lichaam van Christus verbroken en Zijn bloed vergoten is tot volkomen verzoening van al onze zonden. Die belofte en dus ook het Avondmaal zijn alleen voor de kinderen van God. Zij alleen worden genodigd om deel te nemen aan het Avondmaal. Dat zijn zij die berouw hebben van hun zonden, vertrouwen dat die om Christus' wil vergeven zijn, en verlangen hoe langer hoe meer hun geloof te sterken en hun leven te beteren. Het kan zijn dat een na-maakchristen aan het Avondmaal deelneemt, wij zijn geen hartenkenner. Maar de kerk moet iemand die goddeloos leeft weren van het Avondmaal.

Vergeving

Het Avondmaal bevestigt Gods belofte aan mij: zo waar het is dat je het brood gegeten hebt en de wijn gedronken, zo waar is het dat je deel aan Christus hebt en aan al Zijn weldaden.

Instelling

Christus heeft het Heilig Avondmaal ingesteld in de nacht waarin Hij verraden werd, Mattheüs 26:26-28.

Praktijk

Hoe vind je het als het Avondmaal bediend wordt? Wat betekent dat voor jou?

Leren voor de volgende keer

Kort Begrip vraag en antwoord 57, 58 en 61.

30 nov./1 december / Les 9: Bekering en goede werken

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 57, 58 en 61.

Bekering

Het gaat hier niet over de eerste bekering, waardoor je een kind van God wordt. Maar het gaat hier over het christelijke leven dat op de eerste bekering volgt. Dat leven is een voortdurende bekering en die heeft twee kanten:

- *Afsterving* van de *oude mens*. De oude mens is de innerlijke verdorvenheid en verkeerde gedachten, woorden en werken. Die oude mens moet dood. De oude mens kun je verzwakken door hem geen eten meer te geven, door de zonden te haten. De oude mens wordt nooit bekeerd.
- *Opstanding* van de *nieuwe mens*. De nieuwe mens is geloof, hoop en liefde, verlangen om heilig voor God te leven en berouw over de zonde. Die nieuwe mens moet sterker worden en dat gebeurt door gebed, Bijbelonderzoek, goede gedachten. De nieuwe mens kan niet zondigen.

Goede werken

Als je Gods kind bent, wil je graag goede werken doen. Weet je wat goede werken zijn? God liefhebben en jouw naaste liefhebben. Diep ontzag voor God. Smart over de zonde. Verlangen naar God. Niet zonder Christus kunnen leven, veel aan Hem denken. Gebed. De dagelijkse wandel met God. Verlangen dat anderen ook de Heere zullen kennen. Verlangen dat God verheerlijkt wordt. Niet toegeven aan de zonde. Gehoorzaamheid. Hoop. Geestelijke blijdschap. Smaken dat God goed is. Hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Voorbede. Dragen van elkanders lasten. Trouw zijn. Het gaat om alles wat we denken of zeggen of doen wat gewerkt is door de Heilige Geest. Kortom: dat zijn goede gedachten, goede woorden en goede daden. Op die manier wordt God verheerlijkt en geef je een goed voorbeeld aan anderen.

Praktijk

Wie God lief heeft, heeft ook Zijn Woord lief, Zijn dag en Zijn kinderen.

Leren voor de volgende keer

Kort Begrip vraag en antwoord 46 en 47, 67 en 68.

7/8 december / Les 10: Het eerste en tweede gebod

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 46 en 47, 67 en 68.

Over welke wet hebben we het?

De wetten van Mozes zoals die golden in de tijd van het Oude Testament zijn in Christus vervuld en wij hoeven die niet te houden. Maar de Tien Geboden zijn van alle tijden en die moeten wij wel houden. De wet heeft drie doelen: 1. Ons eraan ontdekken dat wij doodschuldige zondaren zijn. 2. Richtlijn voor het christelijke leven. 3. Richtlijn voor het maatschappelijke leven.

Voorrede van de wet

De Tien Geboden beginnen met het evangelie: *Ik ben de HEERE uw God*. De wet staat in het stuk van de dankbaarheid. God heeft een verbond gesloten met het volk Israël en Hij geeft dat volk een wet om naar te leven.

Eerste gebod: geen afgoden

Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Dat betekent dat ik de ware God moet kennen en liefhebben en dienen. Je hebt het recht niet om onbekeerd te zijn! Afgoderij is verboden. Maak van mensen geen afgod, ook van jezelf niet. Als je jouw geluk niet in God zoekt maar ergens anders, dan is dat jouw afgod.

Tweede gebod: geen beelden

We moeten God dienen zoals Hij het wil, en niet zoals mensen dat bedenken. God is niet te vangen in een beeld, Christus is het Beeld van God. Daarom staat in de kerk het Woord centraal. God is een *ijverig God*, dat wil zeggen dat Hij het niet kan verdragen als wij er afgoden op na houden. Wie God haat, zal dat merken, en dat heeft gevolgen ook voor jullie kinderen en kleinkinderen, als je die mag krijgen. Wie God liefheeft, zal dat ook merken. God zal voor je zorgen. God zal Zijn beeld in je herstellen.

Praktijk

Er zijn dus maar twee soorten mensen: die God haten en die God liefhebben. Een tussenweg is er niet. Hoe is dat in jouw hart?

Leren voor de volgende keer:

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 95.

14/15 december / Les 11: Derde en vierde gebod

Leren voor NU:

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 95.

Derde gebod: Gods Naam

Gods Naam is God Zelf zoals Hij Zichzelf bekendmaakt. Die Naam *misbruiken* we, als we Zijn Naam klakkeloos en gedachteloos uitspreken of gebruiken in een vloek of verwensing. Die Naam *gebruiken* we goed, als we die Naam eerbiedig uitspreken en Zijn Naam ernstig en aanhoudend aanroepen, Zijn Naam belijden, ervoor uitkomen dat we Hem dienen en daar ook naar leven!

Een eed zweren is God tot Getuige aanroepen dat we de waarheid spreken. Dat moet je dus niet 'zomaar' doen, maar alleen als bijvoorbeeld de overheid of de rechtbank dat vraagt, dus in noodgevallen. Wie een eed zweert, belijdt dat God alwetend, rechtvaardig, heilig en machtig is.

Vierde gebod: Gods dag

Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen, maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods, dan zult gij geen werk doen. De Joodse sabbat (op zaterdag) wordt door ons niet gehouden, maar wij houden de eerste dag, de zondag, de dag van Christus' opstanding. Die dag is heilig, het is een rustdag, het is Gods dag. De Joodse sabbat is vervuld, maar de rustdag is ook een scheppingsgegeven, mensen kunnen niet zonder. We zijn niet gemaakt om 24*7 door te gaan. God heeft van al Zijn werken gerust, en wij mogen ook rusten op Zijn tijd. Werken van noodzakelijkheid en liefdadigheid mogen en moeten doorgaan. Maar wij houden op van ons dagelijks werk en mogen die dag naar Gods huis gaan en daar Zijn Woord horen. Die dag mogen we op adem komen. De zondag is bedoeld als voorproefje van de eeuwige zaligheid. Wees heel zuinig op deze rustdag. Je leeft niet om te werken, ons leven is voorbereidingstijd op de eeuwigheid. Want de mens zaait (in dit leven), dat zal hij ook maaien (in de eeuwigheid).

Praktijk

Gun jouw mobieltje dan ook een dag rust. Anders word je geleefd. De zondag is geen slaapdag, maar een dag apart gezet om bezig te zijn met Gods Woord.

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 103. Goede jaarwisseling!

4/5 januari 2027 / Les 12: Vijfde gebod

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 103.

Vijfde gebod: het gezag is van God

Gij kinderen, zijt uw ouders gehoorzaam in den Heere; want dat is recht. Eer uw vader en moeder (hetwelk het eerste gebod is met een belofte), Opdat het u welga en dat gij lang leeft op de aarde (Efeze 6:1-3)

Alle gezag thuis, op school, in de kerk en in de samenleving is van God afkomstig. God regeert ons door vader, moeder, docenten, kerkenraad, overheid, politie, enz. en God vraagt van ons gehoorzaamheid en respect. Dus als je een vader en moeder hebt, spreek altijd respectvol over hen en met hen, wees gehoorzaam, heb geduld met hun gebreken want die heb je zelf ook. Het vijfde gebod omvat ook onze zorgplicht. Dus als onze vader en moeder niet meer voor zichzelf kunnen zorgen, is het de plicht van hun kinderen om hen te helpen voor zover mogelijk.

Het vijfde gebod heeft een grens. Want we moeten God meer gehoorzaam zijn dan de mensen. Dus als vader, moeder, overheid of wie dan ook iets van mij vraagt wat God verboden heeft, dan moet ik meer naar God luisteren dan naar mensen.

Andersom moeten ouders voor hun kinderen zorgen, hen liefhebben, beschermen, opvoeden, onderwijzen. Ze mogen geen tiran zijn maar ook geen slappeling.

Aan dit gebod is een belofte verbonden, namelijk een lang leven in het beloofde land. Dat moet je niet persoonlijk opvatten, alsof iedereen die goed voor zijn of haar ouders is, automatisch oud wordt. Maar een maatschappij waar zorg en respect en gehoorzaamheid zijn, die maatschappij zal blijven bestaan. Maar als in een samenleving gehoorzaamheid en respect ontbreken, dan zal die samenleving niet lang bestaan.

Praktijk

Hoe gedraag jij je thuis tegenover vader en moeder? En op school tegenover jouw docenten? Heb jij respect voor onze overheid? Hoe ga je om met verkeersregels? Dat zijn zomaar een paar vragen die laten zien hoe moeilijk het voor ons is om met gezag om te gaan.

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 104.

11/12 januari / Les 13: Zesde gebod

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 104.

Zesde gebod: het leven is van God

Wie is jouw naaste? Heb jouw naaste lief als jezelf. Ik mag mijn medemensen niet doden, verwonden, zelfs niet haten. Het leven is door God geschonken, ik mag het leven van een ander of van mijzelf niet beëindigen. Dieren mag ik doden als dat noodzakelijk is. Een mens mag ik doden in een oorlogssituatie, maar anders niet.

Nederland heeft met God gebroken, wij beschikken zelf over het leven. In Nederland worden elk jaar zo'n 40.000 ongeboren kinderen in de moederschoot vermoord. 'Euthanasie' komt steeds vaker voor. Het bloed van al die vermoorde mensen roept tot God. Per jaar beroven in Nederland zo'n 1.800 mensen zichzelf van het leven; er zijn jaarlijks 100.000 pogingen daartoe.

Het is niet genoeg als ik niemand vermoord heb. Ik mag ook mijn eigen gezondheid geen schade toebrengen. Leef jij eigenlijk wel gezond? Zorg goed voor jouw lichaam en zorg goed voor jouw ziel.

Wat vind je van deze tekst: *Maar Ik zeg u: hebt uw vijanden lief, zegent ze die u vervloeken, doet wel dengenen die u haten en bidt voor degenen die u geweld doen en u vervolgen (Matth. 5:44)?*

Mijn medemens mag ik niet haten, ook niet als ik hem of haar een naarling vind. Integendeel vraagt God van mij, dat ik mijn naaste alle geduld, vrede, zachtmoedigheid en vriendelijkheid zal bewijzen, zijn schade zoveel mogelijk zal afkeren, mijn vijanden goed zal doen. Dat heeft de Heere Jezus ook gedaan. Hij is niet gekomen om goede en brave mensen zalig te maken, maar zondaren. Hij is onuitsprekelijk goed voor vijanden en goddelozen, Hij is zelfs voor hen gestorven. Alleen in Zijn kracht kun je jouw vijand liefhebben, in eigen kracht is dat onmogelijk.

Je mag ook jezelf liefhebben, maar niet jouw zonden!

Praktijk

Overwin het kwade met het goede, staat in de Bijbel. Wat zou dat concreet voor jou betekenen, denk je?

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse catechismus vraag en antwoord 105.

18/19 januari / Les 14: Zevende Gebod

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 105.

Zevende gebod: de trouw is van God

Positief: wat gebiedt God?

God heeft het huwelijk ingesteld. Seksualiteit is een gave van God, hoort bij het huwelijk en hoort in het huwelijk, verbindt man en vrouw tot een eenheid. God is trouw, daarom moeten wij dat ook zijn.

God wil dat we kuis en ingetogen leven, in en buiten het huwelijk.

Het Bijbelse rolpatroon houdt in, dat de man het hoofd is van de vrouw, zoals Christus het Hoofd is van de kerk. Dat betekent dat de man leiding moet geven.

Zoek een vriend of vriendin die God vreest, kijk niet alleen naar de buitenkant. Bewaak zelf je grenzen. Wees geen slaaf van je lusten.

Negatief: wat verbiedt God?

God verbiedt alle seksualiteit buiten de huwelijksliefde tussen man en vrouw. Lust en liefde zijn niet hetzelfde! God verbiedt alle onkuise daden, gebaren, woorden, gedachten, lusten, en wat de mens daartoe aanzetten kan.

Samenwonen is om makkelijk van elkaar af te kunnen. Zo heeft God het niet bedoeld!

God verbiedt homoseksualiteit. Lees het maar na in Romeinen 1:26-27 en 1 Corinthe 6:10. Spreek NOOIT respectloos over of met anderen. (Ver)Oordeel geen mensen, dat komt ons niet toe.

Het ombouwen van mannen en vrouwen is niet naar het Woord en is feitelijk ook niet mogelijk. Een man blijft een man, ook al is die geopereerd, en een vrouw blijft een vrouw. Transitie is nu in de mode, maar is nooit een oplossing voor het eigenlijke probleem.

Houd je niet bezig met dubbelzinnige of erotisch getinte opmerkingen en grappen. Je bent gedoopt. Kleed je op een nette manier, loop er niet als een slet bij. Blijf uit de buurt van pornografie, dat is verslavend en vermoordt jouw ziel.

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse catechismus vraag en antwoord 108.

25/26 januari / Les 15: Achtste gebod

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 108.

Het achtste gebod: bezit is van God

Alles is Gods eigendom, wij zijn alleen rentmeester, wij krijgen geld en goederen om er een tijdje voor te zorgen. Straks moeten wij daarvoor verantwoording afleggen. Het oude Israël kende het sabbatsjaar en het jubeljaar. Land en huizen gingen dan terug naar de vorige eigenaar. Geld en goed hebben vaak macht over ons, in plaats van andersom. Hoe is dat bij jou?

Negatief: wat verbiedt God?

God verbiedt stelen (stiekem), roven (dat is stelen met geweld), jezelf verrijken ten koste van een ander, hebzucht, gokken, misbruik van goederen, verkwisting, gierigheid, teveel schulden maken, teveel kopen, nooit genoeg hebben, mensen uitbuiten, mensen bedriegen om er zelf beter van te worden, rekeningen niet betalen, leveranciers of klanten afpersen, enzovoort.

Rijkdom is niet verboden, maar de begeerte naar rijkdom is dat wél. Besef dat je niets kunt meenemen. Zoek jouw geluk niet in geld en goed, in dure vakanties en vliegreizen. Dat alles laat ons hart LEEG.

Positief: wat gebiedt God?

God gebiedt dat ik mijn naaste zal behandelen zoals ik zelf behandeld wil worden. Dat ik trouw ben in mijn werk. Ga op in jouw werk, maar ga er niet in onder. Het beste medicijn tegen hebzucht is *weggeven*. Wees gul voor anderen en spaarzaam voor jezelf. Leef eenvoudig. Wie God kent kan niet gierig zijn.

*Zoek Jezus veel, zoek Jezus vroeg,
wie Jezus heeft, die heeft GENOEG!*

Praktijk

Wie tevreden is, is het rijkste. Wees rijk in God, Hij zal voor je zorgen.

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse catechismus vraag en antwoord 111.

1/2 februari / Les 16: Negende en tiende gebod

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 111.

Negende gebod: de waarheid is van God

De waarheid is van God, de leugen van de duivel. Toch geloof ik de duivel eerder dan God! Dit gebod gaat allereerst over de rechtspraak.

Verboden: Ik mag geen valse getuigenis geven. Niemands woorden verdraaien. Geen roddel of leugens verspreiden. Niemand ongehoord of zonder onderzoek veroordelen. Leugen vervreemdt je van je naaste, van God en jezelf.

Geboden: dat ik de waarheid zal liefhebben en spreken, de eer van mijn naaste bevorderen. Waarheid zonder liefde is geen waarheid. Laat de waarheid je vrijmaken. Hebt de waarheid lief!

Tiende gebod: ons hart is van God

Er zijn drie soorten verlangens:

- *Natuurlijk*, bijvoorbeeld trek in eten, verlangen naar een relatie
- *Heilig*, bijvoorbeeld liefde tot God, verlangen om Hem te kennen
- *Zondig*, als ik wat verlang was op zichzelf slecht is, of als ik iets verlang op een verkeerde manier.

Bekering is verlossing uit de slavernij van de verkeerde begeerten. Het tiende gebod gaat over de *wortel* van de zonde: onze ongebreidelde begeerten. Dit gebod gaat dus over de geestelijkheid van de wet! God verbiedt de minste lust of gedachte tegen enig gebod van God. Heiliging is doden van verkeerde lusten. Verachtering in de genade is laten terugkomen van verkeerde lusten.

Kunnen Gods kinderen deze geboden houden?

Nee! Daar verlangen ze wel naar, maar tot hun grote verdriet zondigen ze dagelijks met gedachten, woorden en werken. God wil dat de tien geboden scherp gepreekt worden, zodat wij allemaal zullen weten dat God heilig is en ik een zondaar ben en blijf, en dat wij God ernstig zullen bidden om een nieuw hart en een nieuw leven.

Praktijk

Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf!

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse catechismus vraag en antwoord 113.

8/9 februari / Les 17: Gebed

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 113.

Waarom is het gebed nodig?

Maak van Gods *gebod* een *gebed*. Het gebed is ons antwoord op Gods spreken. Als God je iets vraagt wat je niet kunt, of je iets oplegt wat je niet kunt dragen, dan is dat opdat je zonder ophouden Hem zou bidden om de genade van de Heilige Geest. Gebed is de belangrijkste dankbaarheid die God van Zijn kinderen vraagt.

Een gebed is geen verlanglijstje, het is spreken met God. Is niet alleen vragen, ook danken. Soorten gebed: openbaar of verborgen, in de kerk of in het gezin, vraag-gebed / dankgebed. Schietgebed. Aanbidden. Voorbede. Voorbeeld: verschillende soorten psalmen.

In het gebed dat de Geest geeft, zit een belijdenis en erkenenis van Gods volmaaktheden, dat is een geloofsbelijdenis en een geloofsoefening.

God eist het gebed van ons. God wil Zijn genade en de Heilige Geest alleen geven aan diegenen, die Hem met hartelijke zuchten zonder ophouden daarvoor bidden en danken.

Welk gebed wordt verhoord?

Belangrijk is dat we tot de God van de Bijbel bidden, en dat we bidden om wat Hij ons geboden heeft. Wees nederig voor Hem, ken jouw zonden en ellenden, besef dat je het niet waardig bent dat Hij je verhoort. Stort jouw hart uit, houd niets achter. Wees eerbiedig, ook in houding waarin je bidt. Laat Christus jouw enige pleitgrond zijn. Wacht op verhoring, gebruik de middelen. Tot God bidden én tegelijkertijd de zonde vasthouden is spotten met God.

Waar mogen we om bidden?

Om alles wat je nodig hebt. Bid vooral om vergeving en bekering. Houd aan! Zoek EERST het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid.

Praktijk

Je kunt beter verkeerd bidden dan helemaal niet bidden.

Leren voor de volgende keer

Kort Begrip vraag en antwoord 71, 72 en 74.

15/16 februari / Les 18: Eerste en tweede bede

Leren voor NU

Kort Begrip vraag en antwoord 71, 72 en 74.

Onze Vader

Gods kinderen bidden tot God met kinderlijk vertrouwen en diep ontzag. Ze weten dat Hij hun gebed zal verhoren óf hen wat beters zal geven. Hij is hun Vader *geworden*. Ze waren kinderen van de duivel, maar ze zijn kinderen van God geworden, door de wedergeboorte.

Die in de hemelen zijt

We wenden onze ogen van deze wereld af en richten onze ogen tot God Die in de hemel woont. Hij is de Almachtige, Hij kan meer doen dan wij kunnen vragen. Een christen is niet aardsgericht, maar hemelsgezind. Dat is zijn vaderland.

Uw Naam worde geheiligd

We vragen Hem dat we Hem recht kunnen kennen. Dat we God zullen prijzen om Wie Hij is en om alles wat Hij voor ons gedaan heeft. En laat Uw Naam niet door ons gelasterd worden! Dat zou iets verschrikkelijks zijn! Ik verlang er niet naar, dat mijn naam eer zal ontvangen, maar ik verlang ernaar dat U geprezen wordt!

Uw koninkrijk kome

Gods Koninkrijk is in Christus gekomen, Hij is de Koning, onderdanen zijn de kinderen van God. Wij bidden in dit gebed dat Hij ons zal leiden door Woord en Geest, en dat we Hem zullen volgen. Wij bidden dat God Zijn kerk zal vasthouden, en zien uit naar de wederkomst. Ik wil zelf geen koning meer zijn in mijn leven, ik zie er juist naar uit met groot verlangen, dat het Koninkrijk Gods zal aanbreken in de wereld en het met de werken van de duivel afgelopen zal zijn.

Praktijk

Bid daar ook om, dat je de Heere mag leren kennen! Lees daartoe elke dag in jouw Bijbel en bid om de Heilige Geest! Een mens die niet bidt, is op weg naar de afgrond.

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse catechismus vraag en antwoord 122.

1/2 maart / Les 19: Derde en vierde bede

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 122.

Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde

Geef dat wij onze eigen wil verzaken en uw (geopenbaarde) wil gehoorzaam zijn. Dat betekent volkomen overgave. Mijn wil doet helemaal niet meer mee, wij onderwerpen ons aan Zijn geboden (dat is de wil van Gods *bevel*) maar ook aan Gods wil in mijn leven (dat is de wil van Gods *besluit*). Bovendien verlang ik er-naar, dat ik net zo trouw voor God zal leven, als de engelen in de hemel doen.

Geef ons heden ons dagelijks brood

Wilt U ons verzorgen met alles wat we voor het lichaam nodig hebben? Daarmee mogen we dus tevreden zijn, we hoeven ons geen zorgen te maken voor morgen. Wij hebben ons dagelijks brood verzondigd, maar in Christus hebben Gods kinderen er recht op. Je mag vragen om voedsel, kleding, woning, inkomen, vrede, gezondheid.

Ik vraag aan God om alles wat ik nodig heb, want ik weet dat God de Gever is van alle goeds. Ik vertrouw niet op mensen, wij zijn alleen maar bedelaars en we smeken God elke dag om wat we die dag nodig hebben.

Zonden daartegen zijn: ondankbaarheid, belust zijn op vermaak, overdaad, gulzigheid, hoogmoed, zelfvertrouwen, luiheid, stelen, gierigheid, overbezorgdheid.

Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging, bekend worden bij God. En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus (Filippenzen 4:6-7).

Praktijk

Je mag de Heere ook vragen in alles wat jou bezighoudt, niets is te klein om te vragen. Als je tot Hem geroepen hebt, zie dan ook uit naar antwoord!

Leren voor de volgende keer

Heidelbergse catechismus vraag en antwoord 124.

15/16 maart / Les 20: Vijfde en zesde bede

Leren voor NU

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 124.

En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren

Zonder vergeving is God je vijand, dan leef je onder Gods toorn. Elke zonde maakt schuld; elke onbeleden zonde maakt scheiding. Maar hier bidden we: Wil ons, arme zondaren, onze zonden en onze boosheid niet toerekenen, alleen om Christus' wil. Ook Gods kinderen blijven zondaren tot hun laatste snik en hebben dus Zijn vergeving altijd nodig. In onszelf ervaren we de genade, dat het ons gehele voornemen is, onze naaste van harte te vergeven.

We mogen geen haat en nijd en wraakzucht voeden in ons hart! Anders wordt het gebed geblokkeerd.

Zesde bede: en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze

Van onszelf zijn we zo zwak, dat we geen ogenblik kunnen bestaan. We zijn net een vaatje buskruit, er hoeft maar één vonkje in te vallen en de hele boel ontploft. Onze doodvijanden (!), de duivel, de wereld en ons vlees, vechten ons onophoudelijk aan. Daar is verschil: God *beproeft*, maar de duivel/wereld *verleidt*. Zie je dit gevaar? Wilt U ons daarom behouden en sterken door de kracht van Uw Heilige Geest?

Dus niet toegeven aan de zonde! Wees waakzaam, biddend om kracht. Zoek de zonde niet op!

Want Uw is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen

U bent machtig én gewillig om ons alle goeds te geven. God is koning, ik ben aan Hem gehoorzaam. Hij is de sterke God, ik ben van Hem afhankelijk. De heerlijkheid is van Hem. Laten die geprezen zijn, mijn wil en kracht en eer doen niet meer mee.

Amen wil zeggen: het zal waar en zeker zijn, God verhoort mijn gebed veel zekerder dan ik dat voel; alleen om Jezus' wil, niet om mij!

Praktijk

Heb je wat geleerd van die 19 catechisatielessen? Dat hoop ik van harte. Lees jouw Bijbel, bid elke dag. *Ga niet zonder God door het leven, die last is jou te zwaar.*